

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorum

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

59. Quòd contemplatius debet assidue passionem Domini meditari, ne feruor deuotionis in eo extingatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50980)

quantum apparuit peccatum quàm sit detestabile & culpabile: ad cuius remissionem fuit opus tanto pretio, tam ingenti remedio, & tam difficili medicamento. & hæc quo ad sextam partem dicta sufficiant.

QVOMODO CONTEMPLATIVVS IN

contemplando debet semper memor esse passionis

*Dominicæ, ne deuotionis feruor
extinguatur.*

CAPVT LIX.

QVoniam feruor deuotionis creatur, & conseruatur in nobis, per iugem Dominicæ passionis memoriam, vt ait Seraphicus Doctor sanctus Bonauentura in tractatu de Perfectione vitæ debet semper studere contemplatiuus, vt habeat assidue ante oculos cordis sui Christum in cruce morientem, vt in se conseruet deuotionem & non extinguatur. Et idcirco dicit Dominus in Exodo: Ignis in altari meo nunquam deficiet: quem nutriet sacerdos subiiciens ligna per singulos dies. Altare Dei est cor tuum, in quo semper debet ardere ignis feruentis deuotionis. ad eius conseruationem & augmentum apponendum est lignum crucis, & iugis Dominicæ passionis memoria habenda. Et hoc est, quod Propheta Esaias ait: Haurietis aquas in gaudio de fontibus Saluatoris. id est, quicumque desiderat aquas gratiarum, aquas deuotionis, & aquas lachrymarum, hauriat de fontibus Saluatoris. hoc est, de Christi vulneribus. Accede igitur affectionum pedibus ad Iesum vulnera-

tum: ad Iesum spinis coronatum: ad Iesum ligno Crucis confixum: & cum Apostolo Thoma non modo mitte manum tuam in latus eius, sed totus per illud ingrediere vsque ad cor eius: & illic per ardentissimum amorem dilecti sui crucifixi totus in ipsum transformatus, diuini amoris clavis confixus, præcordialis dilectionis lancea transfixus, & intima compassione vulneratus, nihil aliud quæras, nihil aliud desideres, in nulla alia re consolari appetas, nisi vt Christo valeas in cruce commori: vt cum beato Apostolo Paulo possis exclamare: Christo confixus sum cruci; Viuo ego iam non ego, viuit verò in me Christus. Hoc igitur modo debes habere passionem in memoria, & contemplari quod passio eius,

fuit { Ignominiosissima.
 { Acerbissima.
 { Generalissima.
 { Diuturnissima.

Primo considera quòd fuerit ignominiosissima passio Christi sponsi animæ tuæ, quia fuit crucifixus quasi fuisset latro vel prædo, nulli enim criminosi in lege, tali mortis genere multabantur, nisi pessimi & sceleratissimi, vt latrones & prædones. Considera & alteram ignominiam Christi maiorem. fuit enim crucifixus in loco turpissimo & foetidissimo, scilicet in monte Caluarie, vbi erant multa criminorum cadauera, & ossa foetida. quia ille locus erat talibus criminosis occidendis deputatus. nam ibi decollabantur & suspendebantur in patibulis homines nequam, & sceleratissimi. Sed & considera

sidera aliud non minus dedecus: quia inter latrones, tanquam latro: quinimmo in medio eorum tanquam princeps latronum crucifigitur. Vnde dicit Esaias: Cum sceleratis reputatus est. Contemplare ulterius quomodo ad augmentum dedecoris, in aëre ponitur: & inter cœlum & terram suspenditur, quasi indignus viuere, vel mori in terra.

O indigna indignatio, & iniuria, vt mundi Dominum vniuersus negauerit mundus: nihil à mundo mundi Domino vilius reputatum est.

Mors igitur filij Dei, fuit ignominiosissima ex mortis qualitate: quia crucifixus, ex commorientium societate: quia cum iniquis deputatus, ex loci fœditate: quia in fœtido caluarie monte positus.

O bone Iesu, ô benignissime Saluator, quam non semel tantum, sed sæpissime confunderis: quanto autem quis in pluribus locis confunditur, tanto mundo contemptibilior reputatur. O Domine in horto apprehenderis, & vinciris. In domo Annæ colaphizaris. In æde Cayphæ conspueris. In aula Herodis illuderis, Crucem sacris tibi humeris baiulans, in Caluarie monte crucifigeris. Proh dolor, libertas captiuorum: gloria Angelorum: vita hominum occiditur. O infelicissimi Iudæi quam bene complectis, quod quondam spondidistis, dicentes: Morte turpissima condemnemus eum. Et Bernardus dicit: Exinaniuit semetipsum formam serui accipiēs, vt subesset: filius erat, & seruus efficitur. Non solummodo formam serui accepit, vt subesset, sed & mali serui, vt vapularet, & pœnam solueret

cum reus non esset. Et non modo seruus seruorum Dei, sed fit quoq; seruus seruorum diaboli. Neq; hoc ei suffecit, sed & elegit mortem, omni morte ignominiosiore. Humiliauit enim semetipsum, factus obediens vsq; ad mortem omni plenam dedecore.

Debes secundo deuotè attendere passionem Domini, quàm fuerit acerba. non enim permittit Dominus, vt sua membra in cruce aliquid solatij reciperent eorum, quæ anxii cordibus doloris leuamen esse solent. Neq; illud tam reuerendum tanq; diuinum caput, habuit vbi se reclinarret, cum in cruce spirauit.

Contemplare vltcrius quàm acerba fuerit Christi passio: quanto enim quis est delicatior, tãto in patiendo eius dolor est acerbior. Et quia nunquam fuit tam delicatum corpus Christi, nã eius caro fuit tota virginea: id est de Spiritu sancto concepta, & de virgine nata, ideo eius passio fuit cæterorum omnium passionibus acerbior. Si enim Christus in sola mortis memoria, in anima sua præ carnis teneritudine adeo fuit afflictus, vt sudor sui sacratissimi corporis esset sanguineus, in terram decurrès: quanto vehementius affligeret eum pœna in gustu amarissimæ mortis, & passionis? Super quo dicit B. Bernardus: Angustias tui corporis Domine Iesu certissime indicabat sudor ille sanguineus, qui orationis tempore de sua sanctissima carne decurrebat in terram. Quid fecisti dulcissime puer, vt ita tractareris? Quid commisisti amantissime iuuenis, vt ita iudicareris? Ecce ego sum causa tui doloris: ego plaga tuæ occisionis.

Adhuc

Adhuc vide frater diligentius, quàm amara mors Christi fuerit. Quanto quis innocentior, tanto pœna ad tolerandũ grauior. si enim Christus propter peccata sua pœnam sustinuiſſet, aliquid tantulũ ei tolerabilior fuiſſet: ſed ipſe peccatum non fecit, neq; inuentus eſt dolus in ore eius. Et hoc ipſum teſtatur Pilatus dicens: Ego nullam cauſam mortis inuenio in eo. Ipſe enim eſt candor lucis æternæ, & ſpeculum ſine macula, & imago diuinæ maiestatis & bonitatis; ſicut ſcribitur in libro Sapientiæ.

Confidera adhuc plenius, quàm fuerit pœnalis mors ſponſi tui Ieſu Chriſti: quanto generalior, tãto pœna acerbior: Chriſtus autẽ ſponſus tuus, paſſus eſt in omni parte corporis ſui ſic, quòd nullum ita paruum membrũ in eo eſſet, quin pœnam haberet. nullus ita modicus locus, quin repletus eſſet amaritudine. à planta pedis uſq; ad verticem, non fuit in eo ſanitas. Vnde præ doloris vehemẽtia clamauit dicens: O vos omnes qui tranſitis per viam, attendite & videte dolorem meum. Reuera Domine Ieſu Chriſte, nunquam fuit dolor ſimilis dolori tuo: tanta enim fuit doloris tui effuſio, vt totum corpus tuũ ſanguine aſpergeretur. O bone Ieſu, ô dulciſſime Domine, non gutta ſed vnda ſanguinis ita largiter per quinque partes corporis tui emanauit, de manibus tuis in crucifixione, in capitis coronatione, de toto corpore in flagellatione, de ipſo corde in lateris apparitione. Neq; mirũ ſi nec gutta ſanguinis in te remanſerit. Dic mihi queſo mi dilectiſſime Domine, cum vna ſanguinis tui gutta ad totius mundi redemptionẽ ſuf-
ficere

ficere potuisset, cur tantum sanguinè de corpore tuo effundi permisisti? Scio Dñe & verè scio, quod non propter aliud fecisti, nisi vt ostenderes quanto affectu me diligeres. Quid igitur retribuã Domino, pro omnibus quæ retribuit mihi? Certe Domine quandiu vixero, memor ero laborum tuorum, quos sustinui in prædicando; fatigationum in discurrendo; vigiliarum in orando; lachrymarũ in compatiendo, dolorũ, conuiciorum, sputorum, colaphorum, subsannorum, clauorum, vulnerũ: alioquin requiretur à me sanguis, qui effusus est super terram. Quis igitur dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lachrymarum, vt possim flere die ac nocte mortè Domini mei Iesu Christi, quam non pro suis, sed pro meis peccatis sustinuit? Vulneratus enim est, ppter iniquitates nostras: attritus est propter scelera nostra, sicut dicit Esaias Propheta.

Continuatio prædictæ materiæ.

Vtèrius cõsidera diligenter, & attende, quia mors & passio Christi fuit diutina: à prima enim die natiuitatis suæ vsque ad vltimum diem mortis suæ, semper fuit in passionibus & doloribus: sicut ipse testatur per Prophetam dicens: Pauper sum ego, & in laboribus à iuuetute mea. Et alibi dicit: Fui flagellatus tota die, id est, toto tempore vitæ meæ. Adhuc aliter considera, quàm morosa fuerit passio Christi: vt pena eius diutius duraret: vt dolor non cito finiretur: vt mors protraheretur: & sic morosius cruciaretur, & durius vexaretur.

Ex his omnibus quæ dicta sunt colligere poteris.

zeris, quàm probrosa, quàm dolorosa, quàm vilis, quàm morosa fuit mors & passio dilecti tui Iesu. Et hæc omnia sustinuit, vt ad amorē suum te accenderet: vt pro omnibus his toto corde, tota anima, tota mente ipsum diligeres. Quid enim benevolentius, quàm quod Dñs propter serui salutem, accipiat serui formam? Quid potius informat hominem in salutē, quàm exemplum tolerandi mortem, propter iustitiam & obedientiam diuinam? Quid vero hominē magis incitat ad diligēdum Deum, quam tanta benignitas, quòd pro nobis filius Dei altissimus, absq; meritis, immò cum multis nostris demeritis, posuerit animā suam? Hoc tantæ benignitatis est, vt nihil clementius, nihil benignius, nihil amicabilius cogitari possit. Hæc benignitas tanto ostenditur maior, quanto pro nobis grauiora & abiectiora dignatus est sustinere. Deus enim qui pprio filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum, quomodo nō cum illo omnia nobis donauit? Ex quo inuitamur ad ipsum amandum, & amatum imitandum. Væ igitur illis, qui tantę benignitatis beneficijs sunt ingrati, in quorum animabus nullū mors Christi habet effectum. Vnde inquit B. Bernardus: Vide caput Christi inclinatum, ad te osculandū: manus perfossas ad largiendum: latus apertum ad diligendum: totius corporis extensionē ad se totum impendendum.

Væ iterū illis, qui suis peccatis rursus Christum in semetipsis crucifigentes, super dolorem vulnerū eius dolorem adiiciunt. Sed vę tertio illis, quorū corda ad planctū emolliri nequeunt:
neque

neq; ad beneuolentiam prouocari, & ad boni operis virtutem inflāmare, non valet tanti sanguinis asperſio, tanti pretij effuſio, tantæ dignationis magnitudo. Certe iſti tales inimici crucis Chriſti, plus Dei filium hodie ad dexteram Dei patris in cœlis ſedentem cruciſigunt, quā olim fecerunt, qui in crucis patibulo eum ſuſpenderunt. Ad tales, & de talibus Dominus conquerendo per B. Bernardum loquitur, dicens: O homo vide quid patior pro te, ſi eſt dolor ſicut quo crucior: ad te clamo, qui pro te morior: vide pœnas quibus afficio, vide clauos, quibus confodio: & cum ſit tātus interior & exterior, planctus eſt grauior, cum te ſic ingratum experior. Caue tibi, caue, ne tanto ingratus exiſtas beneficio, ne tātō pro te dato indeuotus ſis precio, ſed pone Chriſtum crucifixum vt ſignaculum ſuper cor tuum: vt ſicut ſigillum in cera molli imprimi figurā, ſeu imaginem ſuam, ſic imprimas tu eum cordi tuo: & dicas cum Propheta: Factum eſt cor meum tanquam cera liqueſcens. Pone eum etiam vt ſignaculum ſuper brachium tuum: vt videlicet nunquam deſinas operari: nunquam deſinas laborare pro nomine Ieſu, ſed cum operatus omnia fueris, tunc incipe quaſi nihil feceris. Si autem aliquando aliquid triſte, aliquid graue, aliquid tædij, aliquid amaritudinis acciderit, vel certe ſi aliquid bonum deſipuerit, ſtatim recurras ad crucifixū Ieſum pendentem in cruce. Ibi intuere coronam ſpineam, clauos ferreos, lanceam lateris: ibi cōtemplare vulnere Chriſti, vulnere pedū & vulnere manuum, vulnere capitis, vulnus lateris, vulnere

vulnera totius corporis, recolens qui sic pro te passus est, qui pro te tanta sustinuit, quantum te amauerit. Vnde dicit sanctus & seraphicus Doctor Bonauentura, scribens forori suæ: Crede mihi, quia statim tali intuitu omne triste, letum: omne graue, leue: omne rædiosum, amabile: omne asperum, dulce & suaue reperies: ita vt & tu incipias exclamare cum beato Iob & dicere: Quæ prius nolebat tangere anima mea, nunc propter angustias passionis Christi, cibi mei sunt: & perquam dulcia & delectabilia facta sunt mihi. Vnde legitur, quòd cum quidam religionem fuisset ingressus, in tantum impatiens factus est propter asperitatem ciborum, & cæterarum disciplinarum religionis, vt religionis pondus vix portare posset & cum ex nimia impatiētia sic angustiat⁹ fuisset: procidit ante imaginē crucifixi, & ibi replicare cœpit cū multis lachrymis intolerabiles angustias, & labores ordinis; insipiditatē ciborū, panis, & potus: & statim ex latere imaginis cœpit sanguis emanare: & cum ille fortiter flens, suas angustias replicaret, respondens imago crucifixi, dixit: Quandocūq; senseris aliquā asperitatē in cibo; vel in potu, intinge in balsamēto sanguinis lateris mei. Et de cætero patiēter tolerauit asperitates religionis, & ingēti deuotione afficiebatur ad passionē Christi. Vnde & in sanctitate dies suos finiuit.

DE RESVRRECTIONE, ET GLORIO-

sa Domini ascēsiōe, & Spiritus sancti missione.

CAPVT LX.

Quoniam iam de vita & passione Domini locuti